

Správa o činnosti Rady Euroregiónu „Tatry“, za rok 2005.

Vážení hostia, delegáti XII. Kongresu Euroregiónu „TATRY“, vážení přítomní.

Rok 2005 bol pre nás všetkých rokom pokračujúcich reforiem v našej spoločnosti. Slovensko hospodársky rastie, sme členom EÚ a NATO. Zmeny nastali aj v prístupe k cezhraničnej spolupráci. Od čerpania európskych fondov z predvstupových zdrojov a to najmä PHARE CBC sme prešli k čerpaniu fondov v rámci programu INTERREG. Rastie spolupráca medzi mestami a obcami v rámci prihraničných regiónov. Pritom nemalú úlohu zohráva aj náš cezhraničný zväzok Euroregión Tatry.

XI. Kongres Euroregiónu „Tatry“ uskutočnený 11. marca 2005 v Nowom Targu načas druhú desaťročnicu pôsobenia tohto zoskupenia na slovensko – poľskej hranici. Dnes teda možno skutočne otvorene a nahlas povedať, že Euroregión „TATRY“ je významným prvkom stmelovania a utužovania cezhraničnej spolupráce v slovensko - poľskom prihraničnom území a jeho význam a akceptácia počas takmer dvanásťročnej histórie a dokázaných pracovných výsledkov stále rastie.

Vyhodnocujúc prínos a kvalitu odvedenej práce a poohliadnúc sa za históriu cezhraničného zväzku Euroregiónu „TATRY“ je potrebné zvážiť odpovede na otázky:

- Aký je skutočný prínos Euroregiónu „TATRY“ v rozvoji vzájomných susedských vzťahov medzi oboma stranami v oblastiach kultúry, hospodárskej spolupráce, cestovného ruchu a turistiky, športu, mládeže, či ochrany zdravia a životného prostredia?
- Aké komplikácie a aké bariéry nám doteraz prekážali v prehĺbovaní a skvalitňovaní vzájomnej cezhraničnej spolupráce a dosahovaní spoločne stanovených cieľov?
- Čo sa nám spoločne podarilo, ale aj to, čo sa nám spoločne nepodarilo vôbec?

Aj napriek mnohým objektívnym prekážkam, ktoré sa dotýkali našej vzájomnej snahy a spolupráce možno s istotou povedať, že spoločné slovensko - poľské a poľsko - slovenské cezhraničné združenie Euroregión „TATRY“ vykonalo nielen v roku minulom množstvo dobrej práce s výsledkom stmelovania a utužovania vzájomných kontaktov a spolupráce v regiónoch Spiša, Šariša, Liptova, Oravy, Podhalia, Pienin, Górców a zemi Sądeckiej.

Vážení přítomní.

XI. Kongres cezhraničného združenia Euroregión „TATRY“, ktorý sa konal dňa 11. marca 2005 v Nowom Targu, bol zároveň kongresom, ktorý na roky 2005 a 2006 odovzdal predsedníctvo na slovenskú stranu a potvrdil za členov Rady cezhraničného zväzku EUT nasledovných členov:

Členmi Rady SR/PL Euroregiónu „Tatry“ sa stali za slovenskú stranu :

Ing. Jozef Repaský – zástupca primátora mesta Liptovský Mikuláš

Ing. Peter Burian – zástupca prednostu mesta Stará Ľubovňa

Mgr. Anna Fedorová – primátorka mesta Spišská Nová Ves

Mgr. Eva Grossingerová – riaditeľka

Ing. Marián Jurina – starosta obce Zuberec

Dr. Ľubomír Bláha – primátor mesta Dolný Kubín

Dr. Ján Pavlík – vedúci oddelenia pre styk s verejnosťou

Za poľskú stranu sa rokovaní Rady EUT zúčastňovali:

Wendelin Haber - podpredseda SR/PL EUT a súčasne predseda poľskej časti EUT

Piotr Bąk - primátor mesta Zakopane a podpredseda Rady EUT na poľskej strane

Tadeusz Czepiel - radný Gminy Czarny Dunajec

Jan Hamerski - starosta Nowotarski

Stanisław Pachowicz - wójt Gminy Tymbark

Edward Paszek - splnomocnenec starostu Nowosądeckiego vo veci európskej integrácie a spolupráce s mimovládnyimi organizáciami

Eugeniusz Zajączkowski - viceprimátor mesta Nowy Targ

Predsedom cezhraničného zväzku EUT sa stal **Ing. Jozef Repaský**.

Podpredsedom cezhraničného zväzku EUT sa stal **p. Wendelin Haber**.

Boli zvolení predsedovia komisií Euroregiónu „Tatry“ :

Komisia hospodárska

Jan Antoľ - predseda

Peter Sedlačko - podpredseda

Komisia informačná

Branislav Kaššovic - predseda

Stanisław Budzyński - podpredseda

Komisia kultúry

Gabriela Kantorková - predseda

Maria Mateja-Torbiarz - podpredseda

Komisia životného prostredia

Waldemar Serwiński - predseda

Eva Kelbelová - podpredseda

Komisia športu a mládeže

Jozef Pavlík - predseda

Czesław Borowicz - podpredseda

Komisia cestovného ruchu a turistiky

Ing. Ján Kuska

Revízná komisia

Edward Siarka - predseda

Július Lojek - podpredseda

Činnosť cezhraničnej Rady Euroregión „TATRY“:

V predvečer XI. Kongresu Cezhraničného zväzku Euroregión „Tatry“ **10. marca 2005** zasadla spoločná Rada a schválila správu o činnosti za rok 2004, správu revíznej komisie, zvolenie nových členov Rady EUT a komisií EUT a informáciu o iniciatíve Interreg III A PL – SR.

XI. kongres Euroregiónu „Tatry“ **11.marca 2005** potvrdil pripravené dokumenty a na základe stanov prešlo predsedníctvo na najbližšie dva roky na slovenskú stranu. Zaviazal členov Rady pripraviť Hlavné smery činnosti na roky 2005- 2006.

28. apríla 2005 v Liptovskom Mikuláši Rada cezhraničného zväzku EUT prijala upravený Harmonogram hlavných smerov činnosti EUT na roky 2005 – 2006, prerokovala projekt Domu slovensko – poľského stretávania v Kežmarku prostredníctvom grantovej schémy PHARE – BRIGS a stav v projektoch v rámci Interreg III A. Členovia Rady EUT z poľskej strany boli informovaní o príprave projektov v rámci podpory euroregionálnych aktivít SPERA, vyhláseného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR.

17. augusta v Nowom Targu Cezhraničná rada EUT potvrdila Hlavné smery činnosti na roky 2005 – 2006 , prijala informáciu o priebehu projektov INTERREG III A. Obe strany si vymenili informácie o stave projektov PHARE . Bol predstavený poľský projekt Historyczno – kulturowo – przyrodniczy szlak wokół Tatr. Zrkadlovú verziu pripravila slovenská strana v rámci podpory SPERA – Cesta okolo Tatier.

05. - 06. septembra sa predseda cezhraničného zväzku EUT, p. Repaský a tajomník kancelárie EUT v Nowom Targu spoločne zúčastnili zasadnutia SR/PL medzivládnej

komisie, ktorá sa uskutočnila v Podbanskom, vo Vysokých Tatrách. Počas zasadnutia medzivládnej komisie pripravili predseda EUT p. Repaský, spoločne s p. Nowakom prezentáciu činnosti cezhraničného zväzku Euroregiónu „TATRY“. Rovnako v priebehu jej rokovania boli ocenení p. Peter Burian - podpredseda Rady ZRT, p. Wendelin Haber - predseda poľskej Rady EUT a podpredseda spoločnej cezhraničnej Rady EUT striebornou medailou MV SR za aktívny rozvoj cezhraničnej spolupráce a p. Piotr Bąk - podpredseda poľskej Rady EUT a primátor mesta Zakopane, za prácu a prínos v pracovnej skupine pre hraničné priechody a dopravu v rámci SR/PL medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu. V závere bola predstavená ročenka EUT – poľsko-slovenské pohraničie 2003 – 2004.

21. decembra 2005 v Poprade Rada cezhraničného zväzku EUT informovala SR a PL stranu o stave projektov Interreg III A, úlohu EUT v príprave PL – SR operačného programu cezhraničnej spolupráce na roky 2007 – 2013. Prijala návrhy termínov konania XII. kongresu EUT. Súčasťou rokovania Rady boli prezentácie výstupov z projektov SPERA za rok 2005.

Spoločná Rada Cezhraničného zväzku Euroregiónu „TATRY“ teda v priebehu roka 2005 zasadala 4 krát.

Uplynulý rok priniesol aj novú aktivitu mládeže Euroregiónu Tatry. Na spoločnom slovensko – poľskom stretnutí 4. – 5.mája 2005 v Dolnom Kubíne predstavitelia mládeže prijali deklaráciu o vytvorení **Rady mládeže**, ktorej hlavným cieľom je spolupracovať s Radou Euroregiónu Tatry a miestnou samosprávou a štátnou správou na území tohto euroregiónu. Zvolili si vedenie , ktoré sa zúčastnilo rokovania niekoľkých, aj cezhraničných rád.

Spoločnými silami sa nám podarilo naštartovať proces výstavby zrkadlového sídla cezhraničného zväzku Euroregiónu „TATRY“ aj na slovenskej strane. Aj vďaka podpore XI. Cezhraničného Kongresu EUT, kancelárie EUT v Nowom Targu, uspela slovenská strana EUT v rámci programu Phare BRIGS, v úsilí pri dobudovaní Domu Slovensko - poľského stretávania sa EUT v Kežmarku. Uvedený projekt je v dnešných dňoch v štádiu realizácie. Predpokladané otvorenie Domu EUT v Kežmarku je naplánované v priebehu 3 štvrt'roka 2006. Za túto podporu je potrebné Vám všetkým poďakovať.

Reálnou dnes už je aj dlhoročná ambícia Euroregiónu „TATRY“ v prepojení rieky Dunajec medzi obcami Červený Kláštor a Sromowcze Niżne, či turistický prechod medzi obcami Lapszanka - Osturňa o ktoré sa už niekoľko rokov usilovali obidve obce.

Rovnako sme dokázali nadviazať na spoločnú „Cestu okolo Tatier“ a projektové štúdie ich budúceho trasovania sú dnes už známe. Aj tu je potrebné poďakovať aktérom tejto spoločnej myšlienky, približujúcej myšlienku spoločného a vážneho produktu CR pre obyvateľov a návštevníkov regiónu.

Program INTERREG III.A, spoločne so Systémom podpory euroregionálnych aktivít (Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR) takisto umožnil vzájomne prehĺbiť

vzájomnú spoluprácu členských miest, obcí a gmin v rôznych oblastiach spoločných záujmov na oboch stranách hranice. Ide hlavne o tvorbu spoločných projektov v oblasti kultúry, aktivít „ľudia ľudom“, či životného prostredia.

Je však potrebné poukázať aj na rezervy. Ide hlavne o slabnúcu spoluprácu niektorých komisií, ktorých aktivity by mohli byť väčším prínosom v cezhraničnej spolupráci. Našou snahou je prehĺbiť najmä vzájomné aktivity hospodárskeho charakteru, ochrany životného prostredia, cestovného ruchu a posilnenia partnerstiev v medziobecnej spolupráci, teda hľadanie nových foriem spolupráce klubov mládeže, dôchodcov, a rôznych spolkov.

Rovnako by sa dalo poukázať aj na nevyužívanie spoločného informačného systému INFOTATRY najmä členskými mestami a obcami zo slovenskej strany, či tiež na pozitívne oživenie internetovej stránky EUT na slovenskej strane. Aj jeden, rovnako ako aj druhý nástroj propagácie poslanca, práce a významu cezhraničného zväzku EUT sú rovnako dôležité. Svedčí o tom najmä návštevnosť oboch informačných nástrojov.

Najdôležitejším nedostatkom brániacim efektívnemu a hlavne rýchlemu rozvoju vzájomnej cezhraničnej spolupráce medzi slovenskou a poľskou, je rozdielnosť implementácie programu INTERREG III.A a jeho inštitucionálne zabezpečenie priamo v regióne. Kým na poľskej strane je rozhodujúcim subjektom pri posudzovaní žiadostí a podpisovaní zmlúv s konečnými prijímateľmi práve kancelária EUT v Nowom Targu, na slovenskej strane to je príslušný úrad VÚC (Prešov, Žilina), spoločne s Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja. Určitá pozitívna zmena sa však možno rysuje aj v tejto oblasti. Ak sa nám podarí zúročiť úsilie vyvinuté v roku 2005 pre inštitucionalizáciu euroregionálnych združení na Slovensku, som presvedčený, že vybudovaný aparát bude schopný podieľať sa na programe INTERREG minimálne na úrovni fondu malých projektov. Priblížime sa tak poľskej strane a získame zdroje na financovanie aktivít v prospech členských miest a obcí. Bez spolupráce so samosprávnymi krajmi a MV a RR SR to však bude ťažko dosiahnuteľné.

V hodnotení činnosti je však potrebné oceniť a vyzdvihnúť aj vzájomnú spoluprácu oboch kancelárií EUT v Kežmarku a Nowom Targu.

Vážení delegáti,

v závere mojej správy chcem poďakovať všetkým, ktorí sa pričínili o rozvoj nášho euroregiónu. Stoja pred nami spoločne dôležité perspektívy a rozhodnutia. Pripravujeme sa totižto na realizáciu nového programu Cieľa 3 a finančnej perspektívy spoločnej politiky EÚ na roky 2007 - 2013. Práve v týchto dňoch sa aj za účasti EUT pripravujú spoločné východiská operačného programu Cieľa 3 pre cezhraničnú spoluprácu.

Euroregión „TATRY“ je dnes už vážnym cezhraničným zoskupením, disponujúcim profesionálnymi kancelármi na oboch stranách hranice a neoceniteľnými skúsenosťami, overenými rokmi dobrej spolupráce, ktoré môže v najbližšom plánovacom období EÚ 2007 - 2013 zúročiť ešte viac.

Na záver chcem poďakovať všetkým účastníkom XII. Kongresu Euroregiónu „Tatry“. Špeciálne poďakovanie patrí našim hosťom. Za spoluprácu v minulom roku ďakujeme zástupcom MV a RR SR – Petrovi Udvardimu, Ildikó Tuba, Anne Dorčákovej, MV SR – Oľge Marhulíkovej, MZV SR – Miroslave Wlachovskej, pani Zite Pleštinskej – poslankyni EP, všetkým orgánom štátnej správy a samosprávy, s ktorými sa nám darí spolupracovať, pani Grażynie Węclewskiej Dyrektor Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej Phare, pani Joannie Kapuścińskiej Zastępcy Dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej MSWiA, pánovi Zbigniewowi Krużyńskiemu Zastępcy Dyrektora Departamentu Unii Europejskiej, pánovi Januszowi Sepiołowi Marszałkowi Województwa Małopolskiego, pánovi Stanisławowi Pajorowi Dyrektorowi Biura Zarządzania Funduszami Europejskimi Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, pánovi Janowi Hamerskiemu Staroście Nowotarskiemu, pánovi Markowi Fryźlewiczowi Burmistrzowi Miasta Nowego Targu, pánovi Stanisławowi Hodorowiczowi Rektorowi Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu a zároveň aj pánovi Markowi Teperowi Prezesowi Nowotarskiej Izby Gospodarczej.

Veľkú zásluhu na splnení zámeru vybudovať Dom slovensko – poľského stretávania má samospráva mesta Kežmarok.

A samozrejme ďakujem za spoluprácu mojim kolegom z Rady a kancelárií Regiónu „Tatry“ v Kežmarku. a Euroregiónu Tatry v Nowom Targu.

Ing. Jozef Repaský
predseda RT